

Утвърдил:

ИРЕНА ГАНЕВА

Директор на ДГ №29 „Звънче”

ПЛАН

ЗА ИЗУЧАВАНЕ ПРАВИЛАТА НА ДВИЖЕНИЕ ПО ПЪТИЩАТА ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2022 – 2023 г.

Планът на УКБДП е разработен на основание: Програми на обучение по БДП в детската градина на МОН от 2018 г., Система за организация и управление на дейностите, свързани с възпитанието и обучение по БДП в системата на предучилищното и училищно образование, утвърдена със Заповед № РД09-1289/31.08.2016 г. на МОН, Национална стратегия за БДП 2021-2030 г. и План за действие към стратегията.

Обучението по БДП е задължително и се осъществява в съответствие с ДОС.

Комисията в детската градина информира и осигурява условия на учителите за участие в семинари и обучителни програми по БДП.

I. Цели:

- Формиране на начални представи за пътната среда: участници в пътното движение, улица и нейните елементи, пътни знаци, пътно платно, пешеходна пътека, светофар и др.
- Формиране на умения у децата да опазват здравето и живота си на пътя;
- Възпитаване на транспортна култура за безопасно поведение на пътя;
- Организиране и осигуряване на необходимите условия за ефективно и резултатно обучение по БДП в детската градина;

Първа група

- Запознаване на детето със сензорните еталони за звук, цвят и форма.
- Развиване на пространствените представи за най-близката пътна среда.
- Спазване правила при пътуване в автомобил.
- Познаване наименования на превозни средства.
- Развиване на обща представа за детето като участник в движението.

Втора група

- Разпознаване основните елементи на улицата.
- Съобразяване местата за игра съобразно безопасността.
- Спазване правила при пресичане на улично платно със и без светофарна уредба.
- Познаване пътни знаци с основни превозни средства.
- Разпознаване хоризонтална маркировка тип „Зебра”.
- Спазване правила при пресичане на пешеходна пътека.

Трета група

- Ориентиране в пътната среда и маркировката на квартала.
- Разпознаване на пътните знаци от различните видове и светлинните средства.
- Спазване на основни правила за пешеходци и развитие на навици за културно поведение.
- Разпознаване на частите на велосипеда, пътните знаци и правилата за велосипедисти.
- Определяне на видовете превозни средства по суша, въздух и вода.

Четвърта група

- Ориентиране в пътната среда и маркировката в града.
- Развиване на знанията и уменията на пешеходец при пресичане на кръстовище със и без светофарна уредба.
- Формиране на знания и умения като участник – пътник в градския транспорт.
- Постигане на знания и умения като участник – велосипедист.
- Усъвършенстване на сензомоторни умения за защитеност.

II. Задачи:

1. Формиране на система от специални знания, умения и навици, необходими за успешна адаптация към условията на движението по пътя.
2. Запознаване на децата с опасностите по пътя, начините за тяхното предотвратяване и защитата на човека от въздействия с опасен характер предизвикани от уличното движение.
3. Създаване на условия за безопасно придвижване на децата от детската градина до дома им.
4. Обогащане на педагогическото взаимодействие с децата чрез включване на подходящи интерактивни техники и технологии за обучение по БДП.
5. Постоянен контакт между детската градина и семейството за успешно овладяване на правилата по БДП.

III. Съдържание:

1. Планиране на задължителен хорариум часове за годината на теми:

1. ПЪРВА ГРУПА

Област на компетентност „Пътна среда“

Тематично направление „Елементи, обхват и вид на пътя“

Тема:

1. „Моят дом“

Очаквани резултати:

- Има представа за сградите и пътя пред дома си.
- Ориентира се по сградите и пътя пред дома.
- Различава кое се движи и кое не се движи на пътя.
- Определя подвижни и неподвижни елементи.

* „Дом, път, движи се, не се движи“.

Тематично направление „Обезопасителни и защитни средства“

Тема:

2. „Пътувам с мама и татко“

Очаквани резултати:

- Знае мястото си в автомобила и назовава предпазни средства, които използват децата.
- Знае предназначението на предпазните средства при пътуване в автомобил.
- Разбира, че в превозното средство трябва да се спазват правила.
- Спазва норми на безопасно поведение, когато пътува в автомобил.

* „Дете – пътник, детско столче, седалка, колан, правила“.

Тематично направление „Пътни превозни средства“

Тема:

3. „Моите играчки“

Очаквани резултати:

- Знае наименованията на някои превозни средства и се ориентира в техните части.
- Разпознава игрови средства и ги използва по предназначение (камионче, моторче, влакче, количка).

* „камионче, моторче, влакче, количка“.

Тематично направление „Пътна сигнализация“

Тема:

4. „Разпознавам звук и цвят“

Очаквани резултати:

- Формира сензорни усещания и възприятия за звук и цвят.
- Вслушва се в различни звукове и ги определя по сила.
- Разпознава цветовете на светофара – червен, жълт и зелен цвят.
- * „Силен и слаб звук, звук на кола, цветове-червено, жълто и зелено“.

Тематично направление „Участници в движението“

Тема:

5. „С мама и татко на разходка“

Очаквани резултати:

- Придвижва се ръка за ръка с възрастните, когато се разхожда по улицата.
- Определя разстоянието до възрастния – близо и далече.
- Разпознава участници в движението.
- Да се научат къде и как се движат по улицата.
- * „Шофьор, дете, родители, до него, близо, далече“.

2. ВТОРА ГРУПА

Област на компетентност „Пътна среда“

Тематично направление „Елементи, обхват и вид на пътя“

Тема:

1. „Нашата улица“

Очаквани резултати:

- Изброява основни елементи на улицата.
- Знае къде се движат пешеходците, къде превозните средства.
- Знае улица и нейните съставни елементи.
- Разбира къде се движат хората и къде превозните средства.
- * Улица, тротоар, бордюр, платно, пешеходна пътека тип „Зебра“.
- * Пътни знаци - М8.1, превозни средства по суша.

Тематично направление „Пътна сигнализация“

Тема:

2. „Светофар-другар“

Очаквани резултати:

- Знае значението на светофара като помощник в движението.
- Разпознава сигналите на светофара и спазва правилата за пресичане.
- * Светофар, пресичане на улично платно със светофарна уредба.

Област на компетентност „Правила и култура на поведение на пътя“

Тематично направление „Опасни и безопасни места за игра“

Тема:

3. „Къде играят децата?“

Очаквани резултати:

- Знае къде не може да играе - на уличното платно, край паркирани коли в близост до бордюра.
- Познава правила за безопасна игра с ролери, тротинетка, триколка.
- Знае къде е опасно да играе на улицата и защо.
- * Опасност, безопасност, придвижване между паркирани коли, ролер, тротинетка, триколка.

Тематично направление „Правила за движение в жилищна зона“

Тема:

4. „Пресичам безопасно“

Очаквани резултати:

- Знае правилата за пресичане на улицата без светофарна уредба.
  - Предвижда опасностите при пресичане на улица.
  - Спазва правила при пресичане на улица със и без светофарна уредба.
- * Пресичане на улично платно без светофарна уредба, сблъсък.

Тематично направление „Основни правила за движение на велосипед“

Тема:

5. „Моят велосипед“

Очаквани резултати:

- Знае и изброява частите на детски велосипед и знае за какво служат.
  - Знае как да потегля, да спира, да паркира и да регулира темпото на велосипеда с помощни колела.
  - Знае защитните, обезопасителни средства за велосипед.
  - Кара с умерено темпо и пази равновесие при потегляне, движение напред и спиране с велосипед.
- * Велосипед с помощни колела, звънец, детска каска, спирачки, потегляне, спиране, движение напред, каране в права посока.

6. ТРЕТА ГРУПА

Област на компетентност „Пътна среда“

Тематично направление „Елементи, обхват и вид на пътя“

Тема:

1. „Кварталът, в който живея“

Очаквани резултати:

- Може да определя пространственото разположение на елементите в квартала.
  - Прави разлика между еднопосочно и двупосочно пътно платно.
  - Ориентира се в елементите на по-широко пространство – сгради, видове пътни платна, пешеходна пътека при двупосочно движение.
- * Еднопосочно и двупосочно пътно платно, ляво-дясно, пешеходна пътека.
* Пътни знаци – М 8.2, пресичане на двупосочно пътно платно.

Тематично направление „Пътни знаци“

Тема:

2. „Познавам ли пътните знаци?“

Очаквани резултати:

- Познава характерни особености на указателните знаци, като се ориентират в тяхната форма и цвят.
  - Знае как се преминава под подлез.
  - Осмисля ролята на пътните знаци за пешеходеца и съобразява поведението си спрямо тях.
- * Предупредителни и указателни пътни знаци А18 – „Пешеходна пътека“, А19 – „Деца“.

Тематично направление „Пътни превозни средства“

Тема:

3. „Могат ли хората без превозни средства?“

Очаквани резултати:

- Има представа за превозни средства по суша, въздух и вода и ги сравнява.
  - Може най-общо да определи причините за удар между тях.
- * Превозни средства по суша, въздух и вода – каруца, автомобил, камион, автобус, влак, кораб, самолет.

**Превозни средства със специален режим на работа –пожарна, полицейска кола.
Удар.*

Област на компетентност „Правила и култура на поведение на пътя“

Тематично направление „Правила за движение на пешеходец“

Тема:

4. „Какво трябва да знае малкия пешеходец?“

Очаквани резултати:

- Изброява правилата, които трябва да спазва пешеходеца.
  - Да познава правилата за пресичане на двупосочно платно.
  - Наблюдава и съобразява светлинни сигнали.
- *Пресичане на двупосочно пътно платно с възрастен, светлинни сигнали.*

Тематично направление „Правила за движение с велосипед“

Тема:

5. „Какво трябва да знае малкият велосипедист?“

Очаквани резултати:

- Изброява правила, които трябва да спазва велосипедиста.
  - Знае при какви случаи е водач, в какви пешеходец и защо трябва да носи светлоотразителна жилетка.
  - Регулира поведението си при сигнал.
- * Пешеходец с велосипед, светлоотразителна жилетка, каране в права посока, каране с умерено темпо, паркиране.*

Тематично направление „Опасни и безопасни места за игра“

Тема:

6. „На площадката по БДП“

Очаквани резултати:

- Познава правилата за пресичане на двупосочно движение.
  - Пресича двупосочно улично платно с помощ.
- *Двупосочно движение.*

7. ЧЕТВЪРТА ГРУПА

Област на компетентност „Пътна среда“

Тематично направление „Елементи, обхват и вид на пътя“

Тема:

1. „Градът/селото, в което живея“

Очаквани резултати:

- Спазва правила на поведение и има културни навици при движение в родното място.
  - Детето да познава и описва забележителности на родното място.
  - Знае начини на придвижване по булевард, пресичане, преминаване под подлез или надлез.
- *Булевард, кръстовище, пътен знак Е 21-“Подлез“.*

Област на компетентност „Правила и култура на поведение“

Тематично направление „Правила за движение на пешеходец“

Тема:

2. „На улицата“

Очаквани резултати:

- Познава основните обществени правила и норми за пресичане на кръстовище.
  - Познава сигнали подавани от регулировчик – забранено, разрешено преминаването.
  - Осъзнава опасността от неправилни действия при пресичане на кръстовище.
  - Съобразява поведението си спрямо указанията на регулировчика.
- *Пресичане на кръстовище със и без светофарна уредба, пресичане на кръстовище при наличие на регулировчик.*

●
Област на компетентност „Правила и култура на поведение на пътя“

Тематично направление „Правила на поведение на автобусна спирка“

Тема:

3. „Пътувам с автобус“

Очаквани резултати:

- Демонстрира адекватно културно и социално присъствие на спирката и в автобуса.
  - Притежава културни и социални навици за лична и колективна безопасност, когато пътува в автобус.
- *Правила на поведение като чакащ автобус и като пътник в превозното средство.*

●
Тематично направление „Правила за движение в жилищна зона“

Тема:

4. „Моят път до детската градина“

Очаквани резултати:

- Има практически план за безопасно придвижване.
  - Изразява готовност за спазване на правила за придвижване.
  - Познава безопасния маршрут до детската градина.
- *Придвижване с възрастен, безопасен път.*

●
Област на компетентност „Пътна среда“

Тематично направление „Пътни превозни средства“

Тема:

5. „Изправност на велосипеда“

Очаквани резултати:

- Разпознава основните части на велосипеда и техните функции.
  - Знае значението на безопасност и изправност на велосипед.
  - Разбира личната безопасност във връзка с изправността на велосипеда.
- *Велосипед без помощни колела, дете-велосипедист, устройство за излъчване на бяла или жълта светлина отпред и светлоотразител отзад.*

●
Тематично направление „Пътни знаци“

Тема:

6. „Кои знаци познава велосипедистът?“

Очаквани резултати:

- Знае как да регулира поведението, съобразно знаците.
  - Познава пътни знаци за велосипедисти.
- *Предупредителни знаци за опасност – А20, забранителни знаци – Б9.*

●
Област на компетентност „Правила и култура на поведение на пътя“

Тематично направление „Основни правила за движение на велосипед“

Тема:

7. „На площадката за велосипедисти“

Очаквани резултати:

- Демонстрира готовност за спазване на правила и регулиране на поведението.
  - Спазва предписанията на пътните знаци и правила при игра с велосипед.
- *Велопътека, завой наляво, завой на дясно, змейка.*

IV. Специфични методи и форми за оценяване на децата от I – IV гр.

1. Методи:

За контрол на постиженията на децата трябва да се използват предимно устни методи за проверка, наблюдение на поведението им и оценяване на резултатите от тяхната учебна дейност. Игри с правила - като тестова проверка.

При устната проверка се оценява умението на детето да отговаря самостоятелно и точно на поставени от учителя въпроси, да използва съответната терминология, да разказва по картина или серия от картини, по наблюдения и лични преживявания.

2. Форми на работа:

Възпитанието и обучението на децата по БДП се осъществява в различни режимни моменти от живота в детската градина и то под формата на игра. Педагогиката на играта разглежда феномена игра като особен вид дейност, в която се осъществява развитието на детето, в това число и неговото безопасно поведение.

- педагогическа ситуация - практически упражнения по БДП, решаване на казуси
- подвижни игри – ПИ, МПИ съобразени с възрастовата група на децата
- презентации - „Моята улица“ и „На улицата има правила“
- отбелязване на Световния ден за възпоменание на жертвите от пътно-транспортни произшествия с изложба на рисунки
- художествена литература - подкрепа за творчески изяви на децата – разкази, стихотворения и песни за безопасно участие в пътното движение.

V. План за приоритетните дейности по БДП през учебната 2022 - 2023 г.:

№	Мес.	Тема	Форма	Целева група	Отговорник	Срок
1.	IX.	Изготвяне на план за работа през учебната година. Приемане на плана на КБДП на заседание на Педагогическия съвет. „За правилата на движение и детската безопасност.“	- Заседание Среща с родители	Всички групи Всички групи Всички групи	Комисия по БДП и всички учители Комисия по БДП и всички учители Комисия по БДП и комисия за работа с родители	15.IX. 15.IX. 30.IX.
2.	X.	„Седмица на пешеходна безопасност“.	1.Беседа. 2.Среща с представител на КАТ.	II-ра, III-ти и IV-ти групи	Комисия по БДП	28.X.
3.	XI.	„Световен ден за възпоменание на жертвите от пътно-транспортни произшествия“.	1.Презентация. 2.Практически упражнения. 3.Изложба от рисунки.	III-ти и IV – ти групи	Комисия по БДП	18.XI.
4.	I.	„Пътешествие в страната на пътните знаци“	Състезателна викторина	III а и III б групи	Комисия по БДП	31.I.
5.	II.	„Моят безопасен път до детската градина“ – изготвяне на проект за безопасен маршрут, с помощта на родители. Родителска среща.	Изготвяне на проекти	Всички групи	Учители по групи	28.II.

6.	III.	„Аз се движа безопасно.“	Изложба на рисунки	III-ти и IV-ти групи	Комисия по БДП	31.III.
7.	V.	БДП игри с деца и родители - „Правила, правила – те ни пазят от беда“	Спортен празник (състезателни игри)	Всички групи	Комисия по БДП и комисия по спорт	31.V.
8.	IX. – V.	Подобряване на материално-техническата база в групите и къта по БДП.	Изготвяне на табла и материали за къта по БДП	Всички групи	Комисия по БДП	До края на учебната година

VI. Методически указания за прилагане на учебната програма:

Съгласно одобрено от министъра на образованието и науката учебно съдържание по тематична област „Безопасност на движението по пътищата” в детските градини се провеждат педагогически ситуации по образователни направления „Околен свят” и „Конструиране и технологии” с минимален годишен брой съответно за:

- първа възрастова група – 5 педагогически ситуации;
- втора възрастова група – 5 педагогически ситуации;
- трета възрастова група – 6 педагогически ситуации;
- четвърта възрастова група – 7 педагогически ситуации.

Предвид възрастовите особености на децата при провеждане на ситуациите по БДП е необходимо да има подходяща психо-емоционална нагласа и познавателната активност да се стимулира чрез гатанки, етюди, проблемни казуси, игра, експеримент, песен и др. При възприемане на пътните явления и сигнализация е добре да се включат различни анализатори: слухови, зрителни, моторно-двигателни. В хода на ситуацията да се осъществява динамичен преход от една дейност в друга – обучение, игра, практически упражнения.

При прилагане на индивидуален подход към децата в игрите и ситуациите по БДП е необходимо да се осъществява рефлексия и резиланс в следните аспекти: интелектуален, комуникативен, личностен и кооперативен.

В ситуациите може да се използва комбинация от трите вида методи: информационно-познавателни (наблюдение, разговор, беседа, пътни казуси), игрово-познавателни (сюжетно-ролеви игри, дидактични игри, игров тренинг, ТРИЗ – игри, компютърни игри, подвижни и др.) и практико-изпробващи (експеримент, практически упражнения, макетиране в различен план на измерване).

Интересен метод на организация на обучението са проектите, които включват и родителите и ги правят съпричастни към проблема на детската безопасност на пътя. В съвместни празници, игри и развлечения, екскурзии, седмици на безопасното движение се повишават компетенциите на всички участници в обучителния процес по БДП.

Оценяването на компетентностите по БДП може да се осъществи чрез наблюдение, тестове и игри.

За постигането на очакваните резултати от обучението могат да се използват учебни помагала, планове и схеми на населеното място и големи пътни възли, учебно-помощна литература за учителя, нормативната уредба, регламентираща безопасното движение и др.

VII. Работа с родителите:

1. Организиране на среща с представител на КАТ – Варна с родители и деца от подготвителни групи на тема: „Намаляване на предпоставките за възникване на пътно-транспортни произшествия“.
2. Родителска среща – информиране на родителите за формите на обучение по БДП в ДГ.
3. Изнасяне на подходяща, периодична информация свързана с безопасността на децата по информационните табла.

VIII. Интеграция на работата по темата чрез съдържанието по всички направления:

1. Използване на нови стратегии за обогатяване и разширяване знанията на децата за уличното движение – практически ситуации.
2. Организация на учебно-възпитателния процес по БДП в групите.
3. Целенасочено планиране по темите от плана по БДП.

Изготвил: Надя Кирова.....
/Председател на комисията по БДП/